

ЕРЕЖЕЛЕР

МІНДЕТТІҮШІНШІ ТҰЛҒАЛАРҒА ЗИЯН КЕЛТІРУ ТӘУЕКЕЛІМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЗМЕТІ БАР НЫСАНДАР ИЕЛЕРІНІҢ АЗАМАТТЫҚ- ТҮЛІК ЖАУАПКЕРШІЛІГІН САҚТАНДЫРУ

1- БӨЛІМ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы «АСКО» сақтандыру компаниясы акционерлік қоғамының қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру ережелері (бұдан әрі - Ережелер) қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің (бұдан әрі - Сақтандырушылар) азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын жасасу тәртібін 2004 жылғы 7 шілдедегі № 580-ІІ «Қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі - Заң) сәйкес анықтайды.

1.2. Қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты нысандар «Азаматтық қорғаныс туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес өнеркәсіптік қауіпсіздік декларациясына жататын нысандар болып табылады.

1.3. Өнеркәсіптік қауіпсіздік декларациялары тіркелген объектілердің тізімін уәкілетті орган өзінің интернет-ресурсында орналастырады немесе республикалық мерзімді басылымдарда қазақ және орыс тілдерінде жариялайды.

2-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ НЫСАНЫ

2.1. Қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандырудың (бұдан әрі объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру деп аталады) объектісі қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объект иесінің белгіленген міндеттемесіне байланысты мүлдіктік мүддесі болып табылады. азаматтық заңнамақауіпті өндірістік фактор үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеу үшін Қазақстан Республикасына.

3- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНЫҢ ТІЗІМІ

3.1. Мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру оқиғасы қауіпті өндірістік фактордың салдарынан үшінші тұлғаның өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген залалды өтеу бойынша Сақтанушының (сақтандырылған тұлғаның) азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталуы болып танылады..

3.2. Сақтандыру оқиғасының орын алуын, сондай-ақ одан келтірілген залалды дәлелдеу міндеті Сақтандырушыға жүктеледі.

4- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ШЫҒАРУ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДЫ ШЕКТЕУ

4.1. Апат салдарынан келтірілген залал сақтандыру оқиғасы болып саналмайды.болғандықтан:

- 1) әскери іс-қимылдар;
- 2) азамат соғысы, кез келген түрдегі халық толқулары, жаппай тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер.

5- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ СОМАСЫН АНЫҚТАУ ТӘРТІБІ

5.1. Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткішке тең:

- 1) 600 000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шеккендердің ең көп мүмкін саны төрт мың адамнан асса;
- 2) 350 000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шеккендердің ең көп мүмкін саны екі мың адамнан асса, бірақ төрт мың адамнан аспаса;
- 3) 225 000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шеккендердің ең көп мүмкін саны бір жарым мың адамнан асса, бірақ екі мың адамнан аспаса;
- 4) 115 000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шеккендердің ең көп мүмкін саны жеті жүз елу адамнан асса, бірақ бір жарым мың адамнан аспаса;
- 5) 50 000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шеккендердің ең көп мүмкін саны үш жүз адамнан асса, бірақ жеті жүз елу адамнан аспаса;
- 6) 30 000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шеккендердің ең көп мүмкін саны жүз елу адамнан асса, бірақ үш жүз адамнан аспаса;
- 7) 12 000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шеккендердің ең көп мүмкін саны жетпіс бес адамнан асса, бірақ жүз елу адамнан аспаса;
- 8) 5000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шеккендердің ең көп мүмкін саны он адамнан асса, бірақ жетпіс бес адамнан аспаса;
- 9) 1000 - егер қауіпті өндірістік факторлардың зиянды әсерінің салдарынан зардап шегушілердің ең көп мүмкін саны он адамға дейін болса, басқа да жарияланған қауіпті өндірістік объектілер үшін.

6- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАУ ТӘРТІБІ

6.1. Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтандырушының сақтандыру полисін электрондық түрде беруімен жасалады.

6.2. Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Сақтандырушының өтініші бойынша Сақтандырушыға жазбаша өтініш беру немесе айырбастау арқылы жасалуы мүмкін.арасындағы сандық ресурстарСақтандырушы және полис ұстаушы.

6.3.Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасу және олар бойынша сақтандыру талаптарын реттеу кезінде дерекқорды қалыптастыру және жүргізу үшін ұйым, сақтандырушы және сақтанушы (сақтандырылған адам, пайда алушы) арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу үшін Сақтандырушының интернет-ресурсы және (немесе) ақпараттық жүйесі пайдаланылады.

6.3. Егер қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты мүліктің бірнеше иесі болса, мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын

олардың кез келгені жасайды, бұл туралы сақтандыру полисінде мүліктің барлық иелері сақтандырылған ретінде міндетті түрде көрсетіледі.

Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты қауіпті өндірістік фактордың салдарынан үшінші тараптың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиян нәтижесінде туындайтын міндеттемелер бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруды көздейді, моральдық зиянды өтеуді, пайданы жоғалтуды және айыппұлдарды төлеуді қоспағанда.

6.4. Электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу арқылы мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде, егер мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында басқаша көзделмесе, сақтандыру шарты Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеген жағдайда бірінші сақтандыру төлемі) төлеген күннен бастап жасалған болып саналады.

6.5. Электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу арқылы мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде, Сақтандырушы Занда көзделген сақтандыру шарттарын қарап шыққаннан кейін сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеген жағдайда бірінші сақтандыру төлемін) төлейді, осылайша оған ұсынылған шарттар бойынша қосылу шартын жасасуға келісімін растайды.

7 - БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ МЕРЗІМІ ЖӘНЕ ОРНЫ

7.1. Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты, егер мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының талаптарында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушы бірінші сақтандыру жарнасын төлеген сәттен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

7.2. Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты күшіне енген күннен бастап он екі айдан аспайтын мерзімге жасалады.

Егер нысан иесі қызметті он екі айдан аз мерзімге жүзеге асырса, нысан иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты қызмет мерзіміне, бірақ кемінде алты айға жасалады.

7.3. Сақтандырудың қолданылу мерзімі мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.

7.4. Нысандар иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылуы, егер нысандар иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының аумағымен шектеледі.

8- БӨЛІМ. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

8.1. Сақтандырушының (Сақтандырылған адамның) келесі құқықтары бар:

1) Сақтандырушыдан мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын, мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша олардың құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;

2) сақтандыру тәуекелін бағалау үшін тәуелсіз сарапшыны тартуға;

3) келтірілген залал мөлшерін бағалау нәтижелерімен және Сақтандырушы жүргізген сақтандыру төлемінің сомасының есептеулерімен танысу (оның ішінде сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы) және (немесе) тәуелсіз сарапшы;

- 4) мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға(бұл құқық тек сақтандырылған адамға ғана қолданылады);
- 5) берілген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандырушымен хабарласыңыз 21-1-бап Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді шешу үшін заңға немесе сақтандыру омбудсменіне немесе сотқа жүгінуге;
- 6) «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, өтінішті және қоса берілген құжаттарды сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы немесе Сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі, басқа да бөлек құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурсы арқылы) жіберу;;
- 7) Қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты мүліктегі сақтандыру тәуекелінің, сақтандыру оқиғасының болу ықтималдығының немесе ол болған жағдайда келтірілуі мүмкін зиянның мөлшерін азайтуға әкелуі мүмкін мән-жайлар өзгерген жағдайда мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді талап етуге (бұл құқық тек Сақтандырушыға ғана қолданылады);
- 8) Заңда көзделген жағдайларда және тәртіппен сақтандыру төлемін алуға құқылы.

Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтанушының (Сақтандырылушының) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

8.2. Сақтандыру полисін ұстаушы мыналарға міндетті:

- 1) мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру сыйлықақысын төлеуге;
- 2) объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жасалған күннен бастап он күнтізбелік күн ішінде бұл туралы уәкілетті органға хабарлауға;
- 3) мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде, Сақтандырушыға мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті және ерікті сақтандыру бойынша бұрынғы шарттар, сақтандыру жағдайлары, сақтандыру төлемдері туралы ақпаратты және мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті басқа да ақпаратты ұсынуға;
- 4) егер бұл өзгерістер сақтандыру тәуекелінің артуына әсер етуі мүмкін болса, жағдайлардың өзгеруі туралы үш жұмыс күні ішінде Сақтандырушыға және уәкілетті мемлекеттік органдарға олардың құзыретіне сүйене отырып хабарлауға;
- 5) Сақтандырушыға және мемлекеттік органдарға олардың құзыретіне сүйене отырып, қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты, бұл сақтандыру тәуекелін айтарлықтай арттыруы мүмкін нысанды жоспарлы жаңғырту және (немесе) қайта мақсатта пайдалану туралы хабарлауға;
- 6) қауіпті өндірістік факторлардың үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиянды әсерін болдырмау үшін қажетті және мүмкін болатын шараларды қабылдауға;
- 7) залал келтіргені үшін жауапты тұлғаға қарсы талап қою құқығының Сақтандырушыға ауысуын қамтамасыз етуге міндетті.

Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтандырылушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да міндеттемелері көзделуі мүмкін.

8.3. Сақтандырушының мыналарға құқығы бар:

- 1) мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу кезінде, берілген ақпараттан басқа Азаматтық кодекс Қазақстан Республикасы, Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан) Заңға сәйкес мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті ақпаратты, оның ішінде мүлік иесінің

жауапкершілігін міндетті және ерікті сақтандырудың бұрынғы шарттары, сақтандыру жағдайлары және сақтандыру төлемдері туралы ақпаратты беруді талап етуге;

2) сақтандыру тәуекелін бағалау үшін тәуелсіз сарапшыны тартуға;

3) тиісті мемлекеттік органдар мен ұйымдардан олардың құзыретіне негізделіп, сақтандыру жағдайының орын алғанын және үшінші тұлғаларға келтірілген залалдың мөлшерін растайтын құжаттарды сұратуға;

4) үшінші тұлғалардың зақымдалған мүлкін және зардап шеккен аумақты тексеруге қатысуға және тексеру хаттамаларына қол қоюға;

5) қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты мүлікте сақтандыру тәуекелінің артуына әкелуі мүмкін мән-жайлар өзгерген жағдайда (сақтандыру оқиғасының болу ықтималдығы немесе ол болған жағдайда мүмкін болатын зиянның мөлшері) мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді талап етуге;

6) келтірілген залалды өтеуге байланысты қатынастарда Сақтанушының (сақтандырылушының) атынан және оның тапсырмасы бойынша әрекет етуге;

7) Сақтанушының (сақтандырылған адамның) нұсқауы бойынша пайда алушылар берген талаптарға қатысты олардың атынан сот ісін жүргізуге жауапкершілікті өз мойнына алады. Дегенмен, Сақтанушының бұл әрекеттері сақтандыру төлемін жасау міндеттемесін мойындау ретінде қарастырыла алмайды;

8) зиян келтіргені үшін жауапты тұлғаға қарсы талап арыз беру құқығын беру.

Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтандырушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

8.4. Сақтандырушы мыналарға міндетті:

1) Сақтанушыны (Сақтандырылушыны) мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарымен, оның ішінде тараптардың мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын құқықтары мен міндеттерімен таныстыруға;

2) Сақтандыру полисін Сақтандырушыға (Сақтандырылған адамға) беруге;

3) мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыруды қамту кезеңінде болған сақтандыру оқиғасы (сақтандыру оқиғасы болып саналатын оқиға) туралы хабарлаған кезде, оны дереу тіркеп, осы сақтандыру оқиғасы (сақтандыру оқиғасы болып саналатын оқиға) туралы ақпаратты қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға ұсынуға;

4) сақтандыру жағдайы басталған кезде Заңда көзделген тәртіппен және шарттар бойынша сақтандыру төлемін жүргізуге;

5) сақтандыру жағдайының басталу фактісін және сақтандырушы өтеуге тиіс залалдың мөлшерін растайтын құжаттар жеткіліксіз болған жағдайда, бұл туралы өтініш берушіге оларды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жетіспейтін және (немесе) дұрыс ресімделмеген құжаттардың толық тізімін көрсете отырып хабарлауға;

6) сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылданған жағдайда, Сақтанушыға (Пайда алушыға) бас тарту себептерін жазбаша түрде дәлелді түрде жіберуге міндетті.және Сақтандырушының (Сақтандырылған адамның, Пайда алушының) Қазақстан Республикасы заңнамасының ерекшеліктерін ескере отырып, келіспеушіліктерді шешу үшін сақтандыру омбудсменіне жүгіну құқығы туралы хабарлама;

7) сақтандырудың құпиялылығын қамтамасыз етуге;

8) Сақтандырушыдан (үшінші тарап, Пайда алушы) өтініш түскен кезде, Сақтандырушының (үшінші тарап, Пайда алушы) талаптарын қарауға және дауды шешудің одан әрі тәртібін көрсететін жазбаша жауап беруге;

9) Сақтандыру омбудсманына жіберілген Сақтандырушыдан (үшінші тарап, Пайда алушы) өтінішті алғаннан кейін, осы өтінішті, сондай-ақ оған қоса берілген құжаттарды алынған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде сақтандыру омбудсманына жіберуге міндетті.

Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтандырушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

9- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ОҚИҒАСЫ БОЙЫНША САҚТАНДЫРУШЫНЫҢ ӘРЕКЕТТЕРІ

9.1. Сақтанушы міндетті:

1) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы білгеннен кейін дереу, бірақ үш күннен кешіктірмей, бұл туралы Сақтандырушыға хабарлауға;

2) қауіпті өндірістік факторлардың үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиянды әсері болған жағдайда, мүлікті құтқаруды және жәбірленушілерге көмек көрсетуді қоса алғанда, ықтимал шығындардың алдын алу немесе азайту үшін қазіргі жағдайларда ақылға қонымды және қолжетімді шараларды қабылдау;

3) Сақтандырушының өкіліне қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты нысандағы апаттың немесе оқиғаның себептері мен басқа да мән-жайларын тәуелсіз тергеу жүргізу мүмкіндігін беруге;

4) зақымдалған мүліктің және зардап шеккен аумақтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін барлық мүмкін шараларды қабылдау (егер бұл қауіпсіздік мүдделеріне қайшы келмесе немесе залалдың мөлшеріне әсер етпесе), оларды сақтандыру оқиғасы болғаннан кейін табылған күйінде Сақтандырушының өкілі тексергенге дейін;

5) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының себептерін, барысы мен салдарын, сондай-ақ келтірілген залалдың сипаты мен көлемін бағалауға мүмкіндік беретін барлық қолжетімді ақпаратты (қажет болған жағдайда жазбаша түрде) және құжаттаманы ұсынуға;

6) қауіпті өндірістік фактормен үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген залалды өтеу туралы талап немесе талап арызы берілгені туралы белгілі болған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде бұл туралы Сақтандырушыға кез келген қолжетімді тәсілмен хабарлауға міндетті.

10- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ

10.1. Сақтандыру төлемін алу туралы талапты сақтандырушыға сақтандыру полисін ұстаушы (сақтандырылушы) немесе бенефициар ретінде әрекет ететін өзге тұлға қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес жазбаша нысанда, оның ішінде сақтандырушының онлайн-ресурсы арқылы ұсынады.

Сақтандырушының өтініші бойынша өтініш беруші Сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті түпнұсқа құжаттарды ұсынуға міндетті, Сақтандырушының қолжетімділігі бар мемлекеттік органдардың дерекқорларында және (немесе) ақпараттық жүйелерінде электрондық түрде қолжетімді құжаттарды қоспағанда..

10.2. Сақтандыру төлемін алуға арналған өтінішке келесі құжаттар қоса беріледі:

- 1) Сақтандырушы мойындаған, келтірілген залалды және оның мөлшерін растайтын құжаттарды қоса тіркей отырып, Пайда алушының залалды өтеу туралы талабы немесе қауіпті өндірістік фактормен үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген залалды өтеу туралы заңды күшіне енген сот шешімі;
- 2) залалдың алдын алу немесе мөлшерін азайту бойынша шаралар қабылдауға байланысты шығындарды растайтын құжаттар (бар болса).

10.3. Құжаттарды қабылдаған сақтандырушы өтініш берушіге ұсынылған құжаттардың толық тізімі мен олардың қабылданған күні көрсетілген анықтама береді.

Егер Сақтандырушы (сақтандырылған тұлға, пайда алушы) сақтандыру төлемі туралы талапты электрондық түрде жіберсе, Сақтандырушы оған осы анықтаманы электрондық түрде бере алады.

10.4. Пайда алушы - үшінші тұлға (ол қайтыс болған жағдайда, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес, оның қайтыс болуына байланысты залалды өтеуге құқығы бар тұлға) немесе Сақтандырушының Заңда белгіленген жауапкершілігі шегінде келтірілген залалды үшінші тұлғаға (зиянды өтеуге құқығы бар тұлға) өтеген және сақтандыру төлемін алуға құқық алған басқа тұлға.

10.5. Сақтандырушы немесе сот шешімімен сақтандыру оқиғасы деп танылған қауіпті өндірістік фактор үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген залалды өтеу туралы талаптар олардың келіп түскен ретімен, ал бірнеше талаптар бір мезгілде келіп түскен жағдайда келесі ретпен қанағаттандырылады:

- 1) ең алдымен, жеке тұлғалардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу туралы талаптар қанағаттандырылады;
- 2) екіншіден, жеке тұлғалардың мүлкіне келтірілген залал өтеледі;
- 3) үшіншіден, заңды тұлғалардың мүлкіне келтірілген залал өтеледі.

Сақтандыру төлемінің мөлшерін Сақтандырушы немесе тәуелсіз сарапшы апаттың, инциденттің себептерін тергеу есебіне, сот шешімдеріне және келтірілген залалдың мөлшері туралы ақпаратты қамтитын басқа материалдарға негіздеп анықтайды.

10.6. Әрбір үшінші тұлғаның өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемінің мөлшері заңмен тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде белгіленеді және:

1) қайтыс болған жағдайда - 1000;

2) мүгедектікті белгілеу кезінде:

бірінші топ - 800;

екінші топ - 600;

үшінші топ - 500;

мүгедек бала - 500;

3) мүгедектік белгіленбестен жарақат, жарақат немесе денсаулыққа басқа да зақым келтірілген жағдайда - амбулаториялық және (немесе) стационарлық емдеуге жұмсалған нақты шығындар мөлшерінде, бірақ 300-ден аспайды. Бұл жағдайда стационарлық емдеудің әрбір күні үшін сақтандыру төлемінің мөлшері кемінде 2 айлық есептік көрсеткішті құрайды.

Мұрагерлер болмаған кезде жәбірленуші қайтыс болған жағдайда, жәбірленушіні жерлеуді жүзеге асырған адамға Сақтандырушы қажетті жерлеу шығындарын нақты шығындар мөлшерінде, бірақ мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы шегінде өтейді.

10.7. Мүлікке келтірілген залалдың мөлшері сақтандыру оқиғасы басталғанға дейін болған мүліктің амортизациясын ескере отырып, оны қалпына келтіру құнына негізделіп анықталады.

Мүлікті қалпына келтіру құны сақтандыру оқиғасы болған кезде қолданыстағы орташа нарықтық бағалар мен тарифтер негізінде анықталады.

Мүліктің жойылуынан келтірілген залалдың мөлшері сақтандыру оқиғасы болған күнгі амортизацияны ескере отырып, мүліктің нақты құнына негізделіп анықталады.

Мүлікті қалпына келтіру техникалық тұрғыдан мүмкін емес немесе экономикалық тұрғыдан негізсіз болған жағдайда жойылған болып саналады. Егер күтілетін шығындар (қалпына келтіру құны) сақтандыру жағдайы болған күні жинақталған амортизацияны ескере отырып, мүліктің нақты құнының 80 пайызынан асса, қалпына келтіру экономикалық тұрғыдан негізсіз болып саналады.

10.8. Сақтандыру оқиғасы нәтижесінде әрбір үшінші тараптың мүлкіне келтірілген залалдың мөлшерін Сақтандырушы Сақтандырушының (сақтандырылған тұлғаның) немесе Пайда алушы болып табылатын басқа тұлғаның талабы негізінде анықтайды. Қажет болған жағдайда келтірілген залалдың мөлшерін бағалауды тәуелсіз сарапшы жүргізуі мүмкін. Егер тараптар залалды бағалау нәтижелерімен келіспесе, олар керісінше дәлелдеуге құқылы.

10.9. Сақтандырушы келтірілген залалдың мөлшерін анықтау үшін қосымша тергеу жүргізуге құқылы. Осыған байланысты, ол апаттың немесе оқиғаның техникалық тергеу материалдарын, мемлекеттік органдардан залалға қатысты құжаттарды, медициналық жазбаларды, жоғалған (зақымдалған, жойылған) мүліктің құнын, орындалған жұмыстың құнын, жұмсалған шығындарды көрсететін шот-фактураларды және басқа да қажетті құжаттарды сұратуға құқылы.

10.10. Сақтандыру төлемдері мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының шегінде жүзеге асырылады.

10.11. Келтірілген залалды басқа тараптар да өтеген жағдайларда, Сақтандырушы Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемінің сомасы мен басқа тараптар өтеген сома арасындағы айырмашылықты ғана төлейді. Сақтандырушы Сақтандырушыға үшінші тұлғаларға келтірілген залалды өтеу үшін басқа тараптар жасаған кез келген төлемдер туралы хабарлауға міндетті.

10.12. Сақтандыру төлемін жасаған сақтандырушы келесі жағдайларда төленген сома шегінде сақтанушыға талап қоюға құқылы:

- 1) Сақтандырушының (сақтандырылған адамның) сақтандыру оқиғасының басталуына бағытталған немесе оның басталуына ықпал ететін қасақана әрекеттері;
- 2) Сақтанушының (сақтандырылушының) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған, сақтандыру оқиғасымен себепті байланысты әрекеттерді жасауы;
- 3) Сақтанушының (сақтандырылған адамның) оны азайту үшін ақылға қонымды және қолжетімді шараларды қасақана қабылдамауы нәтижесінде келтірілген залал мөлшерінің артуы;
- 4) Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру оқиғасы және оның салдары туралы көрінеу жалған ақпарат берген Сақтандырушы (сақтандырылған адам);

5) Сақтандырушының (сақтандырылған адамның) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға қарсы талап қою құқығынан бас тартуы, сондай-ақ талап қою құқығын беру үшін қажетті құжаттарды Сақтандырушыға беруден бас тартуы.

11- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ТӨЛЕУ ҮШІН ҚАЖЕТТІ ҚҰЖАТТАРДЫҢ ЖОҚТЫҒЫ ТУРАЛЫ САҚТАНДЫРУШЫҒА НЕМЕСЕ САҚТАНДЫРУШЫНА ХАБАРЛАНДЫРУ МЕРЗІМІ

11.1. Сақтандырушы (Сақтандырылушы, Пайда алушы) немесе олардың өкілі осы Ережелердің 10.2-тармағында көрсетілгендей сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы Сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы жазбаша өтінішті алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей оларға жетіспейтін құжаттар туралы хабарлауға міндетті.

12- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ТӨЛЕУ НЕМЕСЕ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ТӨЛЕУДЕН БАС ТАРТУ ТУРАЛЫ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУ МЕРЗІМІ

12.1. Сақтандыру төлемін Сақтандырушы осы Ережелердің 10.2-тармағында көрсетілген құжаттарды алған күннен бастап отыз күннен кешіктірмей жүзеге асырады.

12.2. Сақтандырушы сақтандыру оқиғасы келесі себептер бойынша болған жағдайда сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:

1) қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған әрекеттерді қоспағанда, сақтандыру оқиғасының туындауына бағытталған немесе оның басталуына ықпал ететін қасақана әрекеттер;

2) Пайда алушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себепті байланысты қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған әрекеттері.

12.3. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жасаудан бас тартуына мыналар да негіз бола алады:

1) мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасынан асатын залалды өтеу туралы кез келген талаптар;

2) Сақтанушының (сақтандырылған адамның) және (немесе) Пайда алушы болып табылатын басқа тұлғаның залал келтіруге кінәлі тұлғадан залал үшін тиісті өтемақы алуы;

3) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы Сақтандырушыға хабарламау.

12.4. Сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешімді Сақтандырушы отыз күн ішінде Сақтандырушыға (сақтандырылушыға) және (немесе) Пайда алушыға бас тарту себептерін дәлелді түрде көрсете отырып, жазбаша түрде қабылдауы және жеткізуі тиіс. Сақтандырушының (Сақтандырылған адамның, Пайда алушының) Қазақстан Республикасы заңнамасының ерекшеліктерін ескере отырып, дауларды шешу үшін сақтандыру омбудсменіне жүгіну құқығы туралы хабарлама.

13- БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН БҰЗУ ШАРТТАРЫ

13.1. Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты келесі жағдайларда тоқтатылған болып саналады:

- 1) келісімшарт мерзімінің аяқталуы;
 - 2) шартты мерзімінен бұрын бұзу;
 - 3) мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандырылған сома мөлшерінде сақтандыру төлемін (сақтандыру төлемдерін) жүзеге асыратын сақтандырушы.
- 13.2. Мүлік иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзудың тәртібі, шарттары және салдары Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес анықталады.

14- БӨЛІМ. ҚОСЫМША ШАРТТАР

- 14.1. Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын сақтандырушының онлайн-ресурсы арқылы банк аударымы арқылы төлеу мүмкіндігін ұсынады.
- 14.2. Сақтандыру шарты интернет-ресурсты пайдаланып жасалған жағдайда, Сақтандырушының қалауы бойынша Сақтандырушыға Заңға сәйкес есептелген төленуге тиіс сақтандыру сыйлықақысының он пайызынан аспайтын мөлшерде жеңілдік берілуі мүмкін.

15- БӨЛІМ. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ

- 15.1. Сақтандырушы мен Сақтанушы арасындағы сақтандыру шарттары бойынша даулар келіссөздер арқылы, ал келісімге қол жеткізілмеген жағдайда - Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шешіледі.
- 15.2. Мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дау туындаған жағдайда, Сақтанушы (үшінші тарап, Пайда алушы) Сақтандырушыға (оның ішінде филиал, өкілдік немесе сақтандырушының интернет-ресурстары арқылы) талаптарды көрсете отырып және оның талаптарын растайтын құжаттарды қоса тіркей отырып жазбаша өтініш жіберуге немесе өтінішті сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы немесе сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі, басқа да бөлек құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурсы арқылы) немесе "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, мүлік иесінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дауларды шешу үшін сотқа жіберуге құқылы.
- 15.3. Сақтандырушы Сақтандырушыдан (жәбірленушіден, Пайда алушыдан) өтініш алғаннан кейін бес жұмыс күні ішінде қарап, дауды шешудің одан әрі тәртібін көрсететін жазбаша жауап береді.
- 15.4. Сақтандырушы (жәбірленуші, Пайда алушы) сақтандыру омбудсманына шағымданған жағдайда, Сақтандырушы Сақтандырушының, жәбірленушінің (Пайда алушының) немесе сақтандыру омбудсманының өтініші бойынша дауды қарауға және шешуге қатысты құжаттарды сұраныс түскен күннен бастап үш жұмыс күні ішінде ұсынуға міндетті.